

ABONAMENTUL :

Pe un an 70 Lei = 140 Cor.
 Jum. an 36 Lei = 72 Cor.
 Trei luni 18 Lei = 36 Cor.
 Prețul unui număr e de
 25 bani sau 50 fil.
 Telefon p. oraș și in-
 terurban Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACȚIA
 ȘI ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi numărul 1 a.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație
 și se taxează după tarif.
 MANUSCRIPTELE NU SE
 ÎNAPOIAZĂ.

Lupta contra speculei.

Din toate colțurile țării, se ridică protestări din ce în ce mai violente și nemulțumiri mai cu hotărâre exprimate, în contra scumpetei excesive a traiului.

Prețurile articolelor de consumațiune se ridică pe fie care zi, fără ca nimic să vie să îndreptățească această urcare sistematică și neîntreruptă.

În cafenele, în restaurante, în berării, se cere publicului prețuri revoltător de mari, pentru niște lucruri, pe care negustorii și-le procură în condițiuni destul de mulțumitoare.

În vechiul regat, ca și în teritoriile alipite, specula cea mai nedemnă se exercită pe o scară întinsă pe spinarea bieților consumatori, cari s-au obișnuit să plătească, fără să caute să și explice pentru ce banii pe cari ei îi agonisesc cu atâta greutate, nu mai au altă menire, decât să mulțumească pofta de îmbogățire, a unor negustori nesățioși.

Un vânt de câștig trece prin aer. Ca în toate împrejurările ce nu au încă ceva limpede și hotărât, sufețele sunt chinuite de dorințele cele mai urâte, de poftele cele mai nedemne și de ispita de a abuza de o situație, în dauna tuturilor celorlalți.

Aceea ce caracterizează zilele pe care le trăim, este o neînfrântă sete de argint, ce explică în deajuns goana nebună după permise și vagoane, cum și specula făcută de comercianți și negustori, și care constituie o altă formă a bolcevismului.

Măsurile luate de Stat, pentru a împiedeca jaful și câștigurile nepermise, au fost atâtea de timide, în cât populația nevoioasă de pretutindeni, a ajuns la convingerea că trebuie să existe o providență ocrotitoare a jefuitorilor poporului.

Statul, a sîorit în adevăr, salariile și a acordat prime pentru scumpetea traiului.

Instituțiile particulare, fabricile, societățile, au trebuit la rândul lor, să adopte aceeași atitudine.

Un elementar principiu economic, ne spune însă că sporirea exagerată a salariilor, nu poate să rezolve problema scumpetei traiului și că fără alte măsuri și fără alte intervenții, prețurile alimentelor și ale măririlor, vor continua să crească în proporție în care sunt sporite salariile.

E o datorie intelectuală ca în împrejurările cele mai grave să cauți să nu-ți faci iluziuni.

Or este limpede că nu ne putem aștepta ca lucrurile să reîntre în normal, și prin urmare să se pue capăt scumpetei actuale a traiului, atâta timp cât nu vom reuși să avem o producțiune abondentă, mijloace mulțumitoare de transport și o monedă potrivită și unică, care să contribuie la înlesnirea circulației financiare și la fixarea prețurilor definitive.

La acestea se mai adaugă imperioasă necesitate a libertății muncii și comerțului, a unei depline înțelegeri între capital și muncă pe bază de concesi reciprocă, cum și nevoia unei politici sociale și naționale, largi și desinteresate, care să înlăture trusturile și monopolurile și să pue în evidență bogățiile țării.

Toate minunile acestea însă, atâta de necesare prosperității noastre economice, nu se pot înlăptui de o dată, ca sub influența unei baghete magice.

Trebuie timp, răbdare și pricepere, și mai ales bunăvoință și concursul tuturor.

Până atuncea însă, p-ntru că omenirea nu se schimbă peste noapte, jaful și specula vor continua să bântue cu furie pe întinderea țării românești.

Se pune deci cu insistență întrebarea, ce rămâne de făcut?

Răspunsul la această întrebare, ni se pare că a fost dat în bună parte, de unele ziare din regat, cari au publicat ideea unui control al cetățenilor, care să se exercite cu toată nepărtinirea și cu toată severitatea necesară.

Toate categoriile de cetățeni prin asociații, societăți și comitete, să caute să apere drepturile și averea tuturilor.

Atuncia când acest comitet va fi onest și sistematic, atunc când el se va exercita cu toată priceperea cerută de împrejurări, specula făcută de comercianți și negustori va trebui să se incline și să se ascundă, în fața voinței neștrămutate a celor mulți.

Pentru realizarea acestui scop însă este nevoie de solidaritate și de o dreaptă înțelegere a intereselor comune, de care, la drept vorbind, nu s'a prea dat probă până în acest moment.

Presei îi revine onoarea, în primul rând, să indice drumul ce trebuie urmat, canalizând toate voințele și unind toate energiile, în folosul binelui comun.

† Dr. Laurian Luca.

În numărul nostru de ieri am anunțat încetarea din viață a protopopului gr. cat. al Aradului dr. Laurian Luca. De oarece activitatea protopopului Luca, atât în domeniul bisericesc, cât și în cel social și cultural, a lăsat urme frumoase, ne împlinim o pioasă datorie schițând în scurte cuvinte viața veneratului protopop. Dr. Laurian Luca, s'a născut la anul 1857 în județul Mureș-Turda, comuna Spanlaca.

După isprăvirea cu succes a studiilor teologice la Strigonin și Blaj, defunctul a fost numit preot în comuna Icloda din Timiș. La 1884 a trecut ca paroh, la Comloșul mare apoi protopop al Torontalului. Dela anul 1907 încoace, a fost protopop al Aradului, unde pe lângă dragostea credincioșilor s'a bucurat de toată stima românilor arădani, cari îl cunoșteau ca un om de acțiune.

Printre operile frumoase, la a căror înlăptuire, răposatul a contribuit cu toată capacitatea și inima sa românească, amintim zidirea bisericii din Comloșul-mare și din Arad precum și palatul parohiei gr.-cat. din Arad.

Moartea regretatului protopop, dr. Laurian Luca, e regretată de toți aceia cari l'au cunoscut și cari au apreciat, înaltele sale calități.

Înmormântarea regretatului dr. Laurian Luca, are loc astăzi, la orele 9 a m.

Rămășițele pământești ale defunctului, se află depuse în biserica gr.-cat. din localitate.

Luarea în primire a liceului regesc din Arad.

— Liceul va purta de aicea înainte numele de „Moise Nicoară”. —

Liceul regesc din Arad, va purta de aicea înainte, numele lui „Moise Nicoară” nume ce se impune să fie scos cu sfințenie din negura vremii, pentru că el este acela al unui mare patriot care a luptat din tot sufletul pentru cauza națională, pentru neam, pentru biserică și pentru legea strămoșească.

Atât pe cât ne permite spațiul, vom căuta să arătăm rolul istoric al acestui apostol al neamului.

Din plejada de cărturari, cari se ridică dintre românii „ungureni” cu începutul veacului „luminilor”, face parte Moise Nicoară.

Nicoară s'a născut la 17 Ian. 1784 în Giula (com. Bichiș), din părinți nobili și bogați. Studiile secundare și le-a făcut în Oradea, Timișoara, Budapesta, după care a terminat dreptul la academia din Pojon. La 8 Aug., Nicoară, e numit scriitor la tribunalul din Bichiș.

La 10 Iulie 1800 e locotenent în corpul voluntarilor români.

La 3 Martie 1810, e recomandat de comitatul Bichiș să iie trecut la regimentul regulat de husari. Nesatisfăcându-i-se această cerere, Nicoară părăsește cariera militară și pleacă în străinătate.

Nicoară se întoarce în patrie la 1814, iar un an mai târziu, pleacă la Viena, pentru a prezenta împăratului memorandumul pentru numirea unui episcop român în Arad.

Intors dela Viena, deziluzionat și zdrobit moralicește, după un conflict avut cu reprezentanții sârbi, puternici pe atunci în congregația comit. Arad, Nicoară e aruncat în închisoare la Giula, după ce mai înainte fusese declarat de nebun.

Êșind din închisoare, după un incident ce a avut cu un ofițer sârb, într-un local public din Arad, Nicoară părăsește țara și trece în România în anul 1835, unde a fost numit director de școală.

Se zice, ca M. Nicoară ar fi jucat în noua sa patrie un rol politic însemnat și că ar fi fost trimis la Curtea din Petersburg, ca reprezentant al principatului Munteniei.

Faptul acesta se explică lesne, dacă se ține seamă că Nicoară, om cult, care vorbea patru limbi, putea să iie trimis în misiuni delicate, în epoca de preiașere, a marilor evenimente din cari avea să iasă România modernă.

Moise Nicoară, a murit la București, la 1 Oct. 1861.

După ce am dat aceste câteva date biografice, vom arăta pe scurt, lupta dusă de Moise Nicoară, pentru cauza bisericii naționale și pentru numirea unui episcop român, la episcopia din Arad.

În 1815, românii din părțile arădane, au petiționat la împărat, să le dea episcop din sângele lor.

Nicoară, a fost însărcinat să se ducă la Viena pentru a prezenta împăratului Francisc I, memoriul ce coprindea cererea populațiunii arădane.

Nicoară, ajuns la Viena, a bătut zadarnic pe la toate ușile, pentru a face să fie

INFORMAȚII.

auzite de cei puternici cererile și suferințele românilor.

Rezultatul a fost că în cele din urmă, administrator episcopesc a fost numit sârbul Brancovici, iar după acesta, Putnic, episcop al Vârșetului.

Tocmai târziu, în urma luptei aprige duse de Nicoară pentru realizarea scopului ce urmărea, a fost numit episcop al Aradului, Gherasim Gavr. Raț, profesor de teologie.

La 1860, se ține congresul bisericesc la Carlovitz, pentru separarea celor două biserici.

La 24 Decembrie 1864 se decretează desfacerea în două a bisericii ortodoxe, iar la 1868 se sancționează instituirea Mitropoliei greco-orientale române din Transilvania și Ungaria, la a cărei cârmă a stat marele mitropolit Andrei baron de Șaguna.

Nicoară nu a trăit să vadă întemeiată noua Mitropolie; el a avut însă mulțumirea să vadă episcop român la Arad.

Luarea în primire a liceului.

Azi la ora 11 a. m., d. Nicolae Mihulin, noul director al liceului, însoțit de d. dr. Lazăr Nichi, directorul liceului de fete din Arad, dr. Sever Miclea adv. și Tr. P. Nicolin red. ziar. „Românul”, s-a prezentat în cancelaria prodirectorului titular al liceului regesc maghiar, Ioan Burián, căruia prezentându-i ordinul primit prin prefectura orașului dela C D R sub nr. 919.919, i-a cerut să predea instituțiunea, dinpreună cu toată averea ei, statului român.

Prodirectorul Ioan Burián, foarte emoționat, protestează dar sfârșește prin a declara, că „în fața forței”. — acest lucru îl accentuează mereu — cedează și predă instituțiunea cu muzeele, cu bibliotecile, precum și cu protocoalele și registrele, — averea în număr rar a liceului.

Se procedează apoi la formalitățile predării saletor de studiu, a sălii de gimnastică a bibliotecii profesionale, a bibliotecii tinerimii și a bibliotecii „Orczy” — cari toate la oaltă numără cam 60,000 volume.

Urmează apoi sala festivă a liceului, sala de desen, cancelaria direcțională.

După-ce toate sălile de învățământ, dulapurile bibliotecilor și ale laboratorilor de chimie și fizică au fost închise și după cheile au fost înmânate dlui director al liceului „Moise Nicoară”, comisia C. D. R. a procedat la scrierea procesului verbal, în prezența următorilor foști profesori ai liceului regesc maghiar, în calitate de custozii a diferitelor secții liceale: fostul prodirector Burián János, Kritsalusy István, Lejtényi Sándor, Lindner Józset, Nagy István, Sima Dezső și Strifler Ferencz.

În procesul verbal comisiunea de preluare, precizează faptul, că preluarea s'a făcut „în bloc”, fiindcă averea liceului e așa de vastă, încât lucrările preluării, bucată cu bucată, cere timp de mai multe săptămâni.

În punctul 4 al procesului verbal, până la preluarea minuțioasă a averii, diferiți custozii sunt făcuți responsabili pentru eventualele înstrăinări, deteriorări ce-ar suferi averea liceului, ce nu ar proveni din amestecul vreunor persoane străine.

Nici unul din profesorii fostului liceu regesc maghiar, ne mai ridicând nici o obiecțiune protocolară, procesul verbal a fost tradus în limba maghiară foștilor profesori și li-s'a dat spre subscriere.

Averea în numerar a liceului nu a fost predată azi, registrele de casă nefiind încă încheiate. Predarea va urma. S'a constatat, că obiectele de numismatică și arheologie se află deposite în Atheneul orașului, de unde, vor fi readuse în scurt timp.

După iscălirea protocolului, d. director Mihulin a chemat înaintea comisiunii pe intendentul liceului (pedelul) pe care l'a întrebat dacă vrea să depună jurământul.

Intendantul Nándor Somogyi, care de 18 ani ocupă acest post, *declară hotărât că depune jurământul. Jurământul l-a depus în limba românească.*

După aceasta, d. director Mihulin, îi predă cheile tuturor saletor de învățământ, cu excepția acelor dela muzeu.

— Se anunță din București, că episcopul Nifon va fi numit Mitropolit primat.

— O telegramă sosită din Paris la București, anunță că delegații bulgari au sosit în Franța.

— Ziarele engleze anunță, că exkaizerul Wilhelm, nu va fi condamnat la moarte, ci va fi internat pentru toată viața în vr'o insulă, sau în California.

— Începând dela 10 Iulie „Simplonul” pleacă din București la ora 5 dimineața.

— Operațiunile Consiliului de revizie, clasa 1920, au început la 13 Iulie c. la București.

— Eri a sosit în localitate reg. 108 de infanterie din Orăștie.

— Eri, a părăsit Aradul un batalion din reg. 6 vânători, sub conducerea maiorului Ioanovici.

Acest batalion, era singurul care rămăsese la Arad, din reg. 6 vânători, prima unitate ce a intrat în orașul nostru.

Ținuta demnă pe care soldații acestui regiment au avut-o, în tot timpul șederei lor în Arad, face ca plecarea lor să fie însoțită de păreri de rău ale întregii populații arădane.

— După știri sosite din București, rezolvarea crizei, a fost amânată pentru Joi. Lucrul acesta trebuie pus în legătură cu amânarea remiterii tratatului Austriei cum și cu faptul că răspunsul Italiei, nu a sosit până în prezent.

— Joi, 24 c. va avea loc în sala Ateneului (Kulturpalata) concertul dnei Eugenia Codrescu, cunoscuta primadonă de operă din București și al baritonului Laurian Nicorescu.

Autoritatea de care se bucură dna Codrescu în cercurile muzicale, cum și rangul distins pe care atât dsa cât și baritonul Nicorescu, îl ocupă în rândurile cântăreților noștri, constituie, cea mai elocventă garanție că mult așteptatul concert de Joi, va fi o adevărată sărbătoare artistică.

În programul, bogat și artistic alcătuit, figurează bucăți cari prin greutatea de interpretare ce oferă, sunt menite să pue și mai mult în lumină, școala și temperamentul concertistilor.

Dna Codrescu va cânta din Mignon, Pagliacci, Tosca, iar d. Nicorescu din Hamlet, Bărbierul din Sevilla, Carmen cum și bucăți separate ca „La mia bandiera, a lui Rotoli și celebra Grenadirii” a lui Schumann,

— Mai mulți artiști ai Teatrului Național din București, printre cari dșoara Anicuța Cârje-Vlad și dnii Ciprian și Atanasescu, și sub conducerea dlui Sorbul, autor dramatic, vor da o serie de reprezentații la Arad, în zilele de 26, 27 și 29 c. Numele acestor artiști fiind bine cunoscute, suntem siguri că arădanii se vor grăbi să asiste la aceste reprezentații.

Se va juca Liniștea Casei de Courteline, Casa de lut și Patima roșie de d. Sorbul.

— Ziarele din București, publică știrea că o nouă delegație bolșevică s'ar fi prezentat comandamentului român al frontului de Est, propunând în numele lui Lenin, o pace ce garantează României Basarabia integrală.

— Citim în ziarlele din București că d. colonel Boyle, șeful misiunii canadiene, a părăsit capitala, Marți dimineața, însoțit de doi membri ai misiunii sale, spre a întreprinde o călătorie de studii la Iași și la Chișineu, cu intenția de a examina organizarea distribuției materialelor agricole din Canada.

Pe lângă mașini agricole și unelte, ne-a venit din Canada, peste un milion kgr. de sămânță de grâu.

Viitoarele transporturi vor consta din mărfuri de lână și de bumbac.

— Ex. Sa d. Silvio Villin, noul ministru al Spaniei, la București, asosit în capitală.

— S'a deschis pe seama ministerului de interne, direcțiunea generală a poștelor, telegrafelor și telefoanelor, un credit extraordinar de 1.800.000 lei pentru plata chiriilor funcționarilor telegrafo-poștali mobilizați la oficiile de pe lângă diferitele unități militare, cât și celor evacuați în Moldova.

— Un decret-lege autoriză comuna București, să perceapă pentru reprezentațiunile teatrale, circ, gimnastică, jonglerie, concerte vocale și instrumente, în săli de teatru ateneuri, săli de baluri sau alte saloane spațioase, precum și la reprezentațiunile cinematografice, o taxă de 3.50 la sută din venitul brut.

— Guvernul francez, a conferit insignel de mare ofițer al legiunii de onoare, generalului Crazziany, comandantul șef al armatei dela Dunăre.

— D. Tache Ionescu într'o cuvântare ținută la clubul conservator-naționalist, s'a declarat contra monopolului petrolului, cerând libera concurență, singura ce poate să asigure o producțiune intensivă a acestui articol.

— Studenții bucureșteni au oprit reprezentarea unei reviste scrisă de d. Adolf Herpe pe motiv că acesta nu ar fi avut o atitudine patriotică, în timpul ocupației nemțești.

M. S. Regele a trimis o scrisoare de mulțumire Crucii Roșii, americane, pentru serviciile pe care această instituție, le-a adus României.

— Monitorul oficial, publică decretul leg prin care se aduc modificări codului de procedură penală.

În „Monitorul Oficial” se publică un decret-lege, prin care mărfurile de primă necesitate se declară libere la import.

Mărfurile de lux, vor fi cu totul prohibite la import, afară de cele sosite în țară până la data publicării acestui decret-lege, fără vreo autorizațiune prealabilă. Acestea se vor vămuși și vor fi lăsate să intre în țară, plătin însă o supra taxă de 50 la sută „ad-valorem”.

Mărfurile din această categorie, pentru care s'a obținut autorizație provizorie până la publicarea acestui decret-lege, fie că au sosit sau nu în țară, vor fi lăsate, plătin o supra taxă de 25 la sută ad-valorem.

x Salon românesc de tuns, ras și frizură, strada Deák-Ferenc nr. 2. Radu Ursu U 117—10

— Taxa asupra zahărului s'a redus dela 3 lei la 1 leu de kgr.

Taxele de fond comunal pe cofeturi de orice fel, patiserie, pesmeți și siropuri, zamboni, de portocale și alte zemuri diferite, preparate cu zahăr sau alcool, netaxat, prevăzute la art. 19 din tariful legii fondului comunal, se scade dela 10 lei la 2 lei de kgr., iar taxa pe cea prevăzută la art. 21. din aceeaș lege se reduce dela 5 lei, cât era prevăzut, în decretul sus menționat, la 1 leu de kgr.

— Abonații cari își schimbă domiciliul sunt rugați, ca deodată cu noua adresă să ni-o comunice și pe cea veche, căci în caz contrar expedițiunea suferă întârziere.

— Abonații din fosta Ungarie cari trimit scrisori la administrație sunt rugați ca pe lângă numirea românească a localității să ne comunice — în paranteză — și pe cea ungară.

RECLAMA ESTE SUFLETUL COMERCILULUI.

Inscrierile

liceul „Moise Nicoară“ din Arad.

Se aduce la cunoștința părinților, că înscrierile la liceul „Moise Nicoară“ din Arad vor face dela 1-15 August st. n. a. c., în cancelaria direcțiunii (fostului gimnaziu reg.) recomandată vor fi înscriși elevii pentru cl. I-V. Elevii pentru celelalte clase sunt ținuți numai să se prezinte pentru prenotare. Limba, care se vor preda cursurile, în clasele I-V, este cea română.

La înscriere, elevii se vor prezenta cu însoțitorii lor, aducând cu sine următoarele acte: extras de botez, atestatul clasei premergătoare, iar cei din cl. I. vor înainta și certificatele de revaccinare.

Taxa de înscriere și jumătate de didactru (100 coroane, care sumă se plătește cu ocazia înscrierii.

.Direcțiunea liceului Moise Nicoară.

Prisonieri români în Franța, la Arad.

- Convorbire cu unul din prizonieri. -

Sâmbătă seara a sosit la Arad un detașament din foștii prizonieri români, în Franța, venind parte dintr'un transport sosit la începutul lui Iulie, la Constanța.

Despre viața ce au dus-o în Franța, prizonierii români ne-au spus următoarele:

Multă vreme am stat ca prizonieri la Augeau într'o tabără, unde erau străniși ofițerii, dela sublocotenent în sus, din armata austro-ungară.

Erau reprezentate în tabăra aceasta toate națiunile din fosta monarhie: nemți, unguri, slovaci, evreii din Galiția etc.

Ofițeri români, erau 14 și anume: căpitanul Luța, profesor în Cernăuți, locotenentii Ursu, I. Pădureanu, Eusebiu Sârbu, Silvius Ștefan, sublocotenentii Mircea Ciorogar, I. Botoc, Iosif Bujoran, dr. Licareț, Calușeriu, medicul dr. Aurel Filip și baronul Ștefan din Bucovina.

În toamna anului 1918, ofițerii români insistat pentru formarea unei legiuni române, dar fără rezultat.

După încheierea armistițiului, în Mai 1919 prizonierii români, ofițeri și soldați cam 4000 oameni, au fost concentrați în tabăra de la St. Rambert, unde au venit din captivitate americană și medicul dr. Lupaș și sublocotenentul Luchici. La Rouen a fost concentrați ofițeri din celelalte naționalități.

Noi, românii, eram din regimentele austro-ungare de infanterie 33, 37, 63, 64 și cari au căzut în captivitate la Piave și Udine.

În 22 Iunie a plecat spre casă cel din urmă transport, în grup de 500 oameni, soldați și bătrâni, din tabăra dela St. Rambert.

Au fost înbarcați la Marsilia pe vaporul românesc „Împăratul Traian“.

Restul de 760 oameni, din tabăra dela St. Rambert, a format al doilea transport îmbarcându-se la Marsilia, în 24 Iunie pe vaporul francez „Longe-vue“ care ne-a adus în țară până la Constanța. De aci am plecat la București, de unde cu un tren de marfă am continuat drumul până la Făgăraș, la comanda de repatriere a prizonierilor.

Celelalte tabere vor sosi pe rând din țară. După noi are să sosească contingentele 1898, 1899 1900 sub conducerea locotenentilor I. Ursu și I. Pădureanu, cam vre-o 10000 oameni.

Se caută

pentru o mare casă comercială-industrială un bun ACHIZITOR.

Se cere garanță materială și morală.

Detaliile se vor înainta la administrația acestui ziar.

TELEGRAME.**Un nou consiliu de miniștrii.**

Telegrama dlui Pelivan ministrul Basarabiei.

București 15. În consiliul de miniștrii de ieri, d. Brătianu și-a continuat expozeul cu privire la hotărârile luate de conferința de pace. Consiliul de miniștrii nu a luat însă nici o hotărâre, fiindcă se așteaptă și sosirea dlui Nistor, ministrul Basarabiei. În ședința aceasta a consiliului de miniștrii, s'a citit telegrama dlui Pelivan, delegatul Basarabiei la conferința de pace din Paris, în care dsa spune, că noile state formate din vechea Rusie, au trimis la Paris mai multe comisii și subcomisii, cu scopul să informeze conferința de pace despre „adevărată” stare a lucrurilor din Rusia. Scopul acestor comisii este paralizarea și mai intensivă a acțiunii delegaților României.

Demobilizările în Franța.

Paris 15. Pacea încheiată cu Germania la 28 Iunie, a fost, precum se știe, primită de constituanta germană dela Weimar, cu 298 voturi contra 115. Prin aceasta, pacea putându-se considera ca și ratificată, — starea de război între Antantă și Germania a încetat. Camera franceză a înaintat acum guvernului un proiect pentru demobilizarea succesivă a armatei. Proiectul a fost primit cu unanimitate. În sensul acestui proiect, dela 9 Iulie până la 9 August, vor fi demobilizate contingentele 1907, 1908 și 1909. Dela 9 August până la 9 Septembrie, contingentele 1910, 1911 și 1912. Dela 9 Septembrie până la 9 Octombrie, contingentele 1913, 1914 și 1915. Dela 9 Octombrie până la 20 Octombrie contingentul anului 1916.

Revoluția din Peru.

Madrid, 15. Cu privire la revoluțiunea izbucnită în republica Peru, ziarul „Epoca“ din Madrid scrie: Eri noapte, la ora 3, două regimente de infanterie și un detașament puternic de poliție, au cucerit palatele guvernului. Președintele republicii, Prado, a fost insultat, apoi pus în stare de arest. Revoluționarii au proclamat ca președinte pe Augustin Leguia. În oraș s'au tras focuri de armă. Nu a fost însă nici un rănit. (Ag. Dacia.)

Relațiile Franței cu Vaticanul.

Paris 15. Ministrul afacerilor externe al Franței, d. Pichon, în ședința de ieri a camerei s-a declarat contra reluării relațiilor între guvernul francez și Vatican. Această politică și-o motivează prin atitudinea ce-a avut-o în timpul războiului, scaunul papal. (Ag. Dacia.)

Sebările biruinței la Paris.

Paris 15. Inceputul serbării victoriei, a fost anunțat populațiunii parisiene, cu 101 focuri de tun. O oră mai târziu, la 6 dimineața s'au tras clopotele la toate bisericile din Paris. La ora șapte toate trupele din Paris, cu muzica în frunte au defilat la Champs Elisées, unde au fost trecute în revistă. Toate străzile și bulevardele Parisului erau inundate de mulțime. (Ag. Dacia.)

Situația politică în Germania.

Paris, 15. — După ultimile informațiuni sosite din Berlin, ministrul agriculturii Wiesel a demisionat. Se așteaptă dimisiunile altor miniștrii, în locul cărora vor veni personalități cu vederi larg democratice. (Ag. Dacia.)

Tratatul cu Bulgaria.

Paris 14. Studiarea frontierelor Bulgariei a devenit, îndeosebi, urgentă, de când consiliul suprem a hotărât să convoace delegații Bulgariei.

Se știe că comisiunea interaliată, care s'a ocupat, pe rând de hotărârile României și ale Serbiei, examinează acum, într'o formă

care pare definitivă, traseul frontierei bulgare de partea Dobrogei și de partea Serbiei.

Frontierele meridionale ale Bulgariei cu Turcia și Grecia, n'au fost examinate de cât foarte sumar; această frontieră este acum în studiu.

Alimente pentru populația din Lugoj.

Brăila, 14. — Eri au fost încărcate și pornite spre Lugoj 24 vagoane cu făină, destinate pentru ajutorarea populațiunii jefuite de Sârbi. Distribuția se va face prin comisarul de alimentație al Lugojului.

Diverse.

Ziarul vienez Der Neue Tag, publică, după documente dela legația sovietică maghiară, din Viena, amănunte asupra complotului pus la cale de comuniștii unguri, ca să ocupe capitala Austriei.

Garda roșie a Ungariei dispunând de 14000 puști, 200 mitraliere, 150 tunuri, trebuia să invadeze în Austria germană, susținută de artilerie.

Un depozit de granate și dinamită fusese așezat la legația sovietelor. Toate edificiile importante trebuiau ocupate de comuniștii maghiari.

Atât la Viena, cât și la Wiener-Neustadt au fost găsiți ofițeri unguri în uniforme militare de ale Antantei.

Poliția vieneză a arestat pe Ernest Bettelheim, omul lui Kun, și pe Battik, șeful poliției legației maghiare, care încercase, fără succes, să corupă poliția austriacă.

Comitetul parlamentar al tunelului sub la Manche s'a întrunit zilele trecute la Camera comunelor.

El a trimis dlui Clemenceau o depeșă de felicitare pentru victoria Aliaților, stăruind în același timp asupra necesității de a începe fără întârziere construirea tunelului.

Toate planurile sunt gata; inginerii au fost numiți și toate greutățile de ordine financiară au fost rezolvate.

După Apáthyi, a căruia ură contra românilor este în deajuns de cunoscută, un alt dușman al românismului va trece în fața curții marțiale. Acesta este renumitul Szele Bela care prin ziarul său Brassói Lapok, a atacat cu înverșunare pe români, continuându-și urâta lui activitate, prin publicațiuni și manifeste, chiar în urma întrării trupelor noastre în Ardeal.

Ziarul „Universul“ află pe socoteala lui Szele Bela că a mers cu îndrăzneala așa de departe încât a găzduit două nopți pe un ofițer săcui, evadat din lagărul de prizonieri, l'a îndemnat să nu iscălească declarația de lealitate către statul român și prin acest ofițer a căutat să ațâțe pe săcui la răscoală.

Redactor responsabil: Dr. Sever Miclea.

Editor responsabil: Aurel Russu.

Pentru abonații noștri.

Din cauza scumpirei hârtiei și a tiparului ne vedem siliți să schimbăm prețul abonamentului care e următorul:

Un an 70 lei — 140 cor.

O jum. an 36 lei — 72 cor.

Trei luni 18 lei — 36 cor.

Prețul unui număr e de 25 bani 50 fileri.

Abonații cari au achitat deja abonamentul vor avea de plătit diferența dintre vechiul și noul abonament.

Văd. Octavia Luca născ. Popescu face cunoscut în numele său, al copiilor și al tuturor rudeniilor, adânc înrîstăți, că neuitatul soț, tată, frate, ginere, bunic și rudenie

Dr. LAUREAN LUCA

protopopul Timișoarei și paroh al Aradului

după o boală grea și îndelungată, a adormit în Domnul în 15 Iulie la ora 1 fără un sfert după amiază, în etate de 62 ani, în al 37-lea an al profeției și al 37-lea an al căsătoriei fericite.

Rămășițele pământești ale scumpului decedat, după celebrarea serviciului divin și prohodire în biserica greco-catolică în 17 Iulie a. c. la ora 9 a. m., vor fi depuse spre vecinică odihnă în cimiterul de sus orășenesc.

Fie-i memoria binecuvântată!

Arad, în 16 Iulie 1919.

Octavia Luca născ. Popescu, soție. **Laurențiu Luca**, **Cornelia Fabian** născ. Luca, **Silviu Luca**, locol. prizonier în Franța, fil și fiică. **Mărioara Fabian**, nepoată. **Ludovic Luca**, preot. **Eugenia Rosciu**, frate și soră. **văd. Terezia Popescu**, soacră. **Nicolae Fabian**, preot ginere. **Ioan Rosciu**, preot **Virgil Popescu**, profesor și soția **Aurica Traian Popescu** și soția **Victoria**, **văd. Maria Biberia**. **văd. Liviu Olariu** cumnați și cumnate și număroși nepoți, nepoate și rudeni.

Primpretorul plasei Mariaradna, județul Arad.

Nr. 687—1919 transgr.

CITAȚIE.

Coloman Iuraj, Emil Fröhlich, Gyuro Huszak și Milenco Velislavievici, a căror domiciliu e necunoscut, se citează, ca inculpați pentru contravenția ordonanței Nr. 2164 c a C. N. D. Resortul Agricultură și Comerțiu, la pretura din Mariaradna pe ziua de 31 Iulie 1919 la ora 9 a. m.

Mariaradna, la 5 Iulie 1919.

Be 194—3

Dr. Eugen Beleş m. p. primpretor.

REVISTA COPIILOR și a TINERIMEI

apare de la 1913 regulat în BUCUREȘTI Strada Enăchiță Văcărescu 8 bis

sub direcția Dlui C. G. Costa-Foru, președintele Asociațiunii Generale a Presei Române — și conducerea D-rei Maria Costa-Foru, fiica sa.

Majestatea Sa Regina Maria a binevoit a încredința acestei Reviste publicarea unei opere de Circa 800 pagini, „POVEȘTEA UNEI FETIȚE CARE VROIA SĂ ȘTIE TOATE”, scrisă pentru fiica Sa, Domnița Ileana.

Această scriere apare în supliment ilustrat alăturat pe lângă Revistă și merită a fi citită nu numai de cei mici, dar și de cititorii în vârstă.

Costul abonamentului anual e de Lei 25 Un număr —75 bani,

Cereți un număr de probă printr-o carte poștală și vi-se va trimite, însă din numerile cele vechi.

Abonamentele se pot face prin Banca „Albina” și sucursalele sale. Re 186

„Iarăși am pus în circulațiune cel mai favorabil cosmetic a damelor”

HELACITUL

„Foța unsuroasă și cu coși (mitesser) după o mică spălătură devine minunată de frumousă de oarece HELACITUL e neuns, nestricicos și îndată se observă efectul lui înfrumșetător”. — — (Fo 142)

PREȚUL 5 cor.

Dr. FÖLDES și HEHS
farmaciști, ARAD.

C. F. R.

SZAJOL-ARAD-TEIUȘ.

— Tren de persoane. —

Szajol: pleacă la ora 1.42 noaptea.

Bichișciaba: sosește la ora 4.31 noaptea.

pleacă „ 5.13

Arad: sosește la ora 6.58 dimineata.

pleacă „ 7.47 „ și 5.31 după masă.

Simeria (Piski): sosește la ora 1.12 după masă, 11.10 noaptea.

pleacă la ora 1.32 după masă, 11.30 noaptea.

Teiuș: sosește la ora 4.07 după masă, 2.04 noaptea.

TEIUȘ-ARAD-SZAJOL.

— Tren de persoane. —

Teiuș: pleacă la ora 11.35 înainte de masă și 7.00 seara.

Simeria (Piski): sosește la ora 2.03 după masă și 9.28 noaptea.

pleacă la ora 2.23 după masă și 9.48 noaptea.

Arad: sosește la ora 7.58 seara și 7.20 dim.

pleacă la ora 8.43 seara.

Bichișciaba: sosește la ora 10.19 noaptea.

pleacă la ora 10.49

Szajol: sosește la ora 1.41 noaptea.

ARAD-TEIUȘ.

— Tren express. —

Arad: pleacă la ora 1.46 noaptea.

Teiuș: sosește la ora 6.52 dimineata.

Brașov: sosește la ora 1.04 după masă.

TEIUȘ-ARAD.

— Tren express. —

Brașov: pleacă la ora 5.43 după masă.

Teiuș: pleacă la ora 10.26 noaptea.

Arad: sosește la ora 6.00 dimineata.

NOTA: Pe trenurile express e valabil numai bilet de clasa I.

ARAD-TIMIȘOARA.

Arad: pleacă la ora 7.15 dimineata.

Timișoara: sosește la ora 8.45 înainte de masă.

TIMIȘOARA-ARAD.

Timișoara: pleacă la ora 10.28 noaptea.

Arad: sosește la ora 12.00 noaptea.

Bichișciaba-Oradea-mare.

Bichișciaba: pleacă la ora 6.13 dimineata.

Oradea-mare: sosește la ora 9.21 înainte de masă.

Oradea-mare-Bichișciaba.

Oradea-mare: pleacă la ora 7.00 seara.

Bichișciaba: sosește la ora 10.08 noaptea.

A. Cs. E. V.

Brad: pleacă la ora 5.40 dim. (personal)

sosește „ 7.38 seara

Seghedin: pleacă la ora 6.40 dim. (personal)

sosește „ 7.51 seara

Chitighaz peste Mezöhegyes: pleacă la ora 4.13 seara (motor)

sosește la ora 8.50 dim. (motor)

Chitighaz peste Sântana: pleacă la ora 5.30 seara (motor)

sosește la ora 8.25 dim. (motor)

TRAMVAIUL ELECTRIC.

Ghioroc, Radna, Pâncota: pleacă la ora 5.00 dim., 10.30 a. m., 2.30 d. a. și 6.00 seara.

Pâncota, Radna, Ghioroc: sosește la ora 7.04 dim., 12.34 d. a., 4.34 d. a. și 8.04 seara.

ULEI DE UNS MASINILOR

și o garnitură de treerat 8 cai fabricat magyar állam, în stare foarte bună se ailă de vânzarea

MAXIM I. VULCU

fabrică de mașini V. 174

ARAD, strada Fábrián Lás.16 nrul 3.

La direcția Centrală a Căilor Ferate Române (Economat) în

SIBIU, strada Schewiss numărul

află aplicare momentană

O DACTILOGRAFIA

perfecționată în româna, germană și maghiara. Se preferă care știe stenografia. Ma 191—3

E-L-I-X-I-R-U-L

din fierea pământului (Centaurea centauriam) este cel mai excelent medicament contra boalelor de

stomac, sgârșciu, arsură, lipsă de apetit, umflătură răgătată și constipație

Se poate procura dela farmacia:

Dr. Földes și Hehs, Arad.

Fö 176

Cea mai bună calitate de peril și pământ în sortiment bogat, se pot cumpăra cu preț avantajos, în prăvălia fabricel lui

Alexandru Maár

Revânzătorilor cu preț redus.

ARAD, Deák Ferenc utca nr.

Ma 43-20

ANUNȚ.

Voiesc să iau în arând 300—500 iugăre castrale de pământ arator, pășunat și pădurat.

O 202—3

Adresa la Administrația

NOUTĂȚI LITERARE

de vânzare la

„LIBRĂRIA CONCORDIA

ARAD, strada Francisc Deák nrul 3

Octavian Goga. Cântece fără țară 5.—
Octavian Goga. Poezii. Ediția V. Op. premiată de Academia Română 750.

Eugen Goga. Două Sibenii. Din însemnările unui ardelean, fost soldat austro-ungar prizonier în Rusia 10.—

Bucura Dumbravă. Haiducul. Ediția II 15 cor.

George Coșbuc. Cântece de vitejie. Ediția nouă 5.—

Duiliu Zamfirescu. Miriță. Poem eroic 5.—
Duiliu Zamfirescu. Pe marea neagră. Poem 1899—1918. 10.—

Tablouri cu Regele și Regina. Ce sînt și ce vor sașii din Ardeal. Expunere din izvor competent. Cu o prefață de Iorga. Cor. 5.— și 7.—

N. G. Samarineanu. Șoapta clipelor tăcute 7 cor.